

КАРАР

06.04.2026

Менделеевск ш.

КАРАР

№ 40

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районында
муниципаль торак контроле турында
нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Торак кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроле турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль законнарына туры китереп,

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Менделеевск муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контроле турында Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында <https://mendeleevsk.tatarstan.ru> урнаштырырга.

3. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советының 2021 елның 16 ноябрәндәге 90 номерлы «Менделеевск муниципаль районында муниципаль торак контроль турындагы Нигезләмәне раслау турында» карарын көчен югалткан дип танырга.

4. Әлеге карар рәсми бастырылганнан соң үз көченә керә һәм 2026 елның 1 сентябрәнән гамәлдә

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны законлылыкны, хокук тәртибен һәм кеше хокукларын саклау буенча комитетка йөкләргә.

Рәис урынбасары

Л.К. Галеева

**Татарстан Республикасы Минделеевск муниципаль районы территориясендә
муниципаль торак контроле турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Минделеевск муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – муниципаль контроль).

1.2. Муниципаль контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм гражданнарның (алга таба – контрольдә тотылучы затларның) торак законнары, энергияне саклап тоту һәм муниципаль торак фондында энергетика нәтижәләлеген күтәрү турында законнар нигезендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәве тора, атап әйткәндә:

1) түбәндәге таләпләр:

торак фондын куллану һәм саклауга карата;

торак биналарга, аларны куллану һәм карап тотуга карата;

күпфатирлы йортларда биналарның милекчеләренең гомуми милкен куллану һәм карап тотуга карата;

күпфатирлы йортта торак бинаны торак булмаган бинага һәм торак булмаган бинаны торак бинага күчерү тәртибенә карата;

күпфатирлы йортта биналарны яңадан планлаштыру һәм (яки) үзгәртеп кору тәртибенә карата;

капиталь ремонт фондларын формалаштыруга карата;

күпфатирлы йортлар белән идарә итүне гамәлгә ашыручы, күпфатирлы йортларда гомуми милекне карап тоту һәм ремонтлау буенча хезмәтләр күрсәтүче һәм (яки) эшләр башкаручы юридик затларны, шәхси эшмәкәрләрне булдыру һәм аларның эшчәнлеген тәэмин итүгә карата;

күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда милекчеләргә һәм биналардан файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә карата;

торак-коммуналь хужалыгының дәүләт мәгълүмат системасында (алга таба - система) ресурслар белән тәэмин итүче оешмалар, күпфатирлы йортлар белән идарә итү эшчәнлеген башкаручы затлар тарафыннан мәгълүмат урнаштыру тәртибенә карата;

күпфатирлы йортларда инвалидлар өчен биналарга керә алу мөмкинлеген тәэмин итүгә карата;

социаль файдаланудагы наемга алынган йортларда торак урыннар бирүгә карата;

2) файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары ярдәмендә күпфатирлы йортлар һәм торак йортлар биналарын энергетика нәтижәлелеге һәм жиһазланганлыгы таләпләрен;

3) кагыйдәләр:

хезмәт күрсәтүләр күрсәтелгән һәм идарә итү, тоту һәм ремонт эшләре башкарылган очракта торак урынны карап тоткан өчен түләүнең күләмен тиешле булмаган сыйфатлы һәм (яисә) билгеләнгән дәвамлылыктан артып киткән күпфатирлы йортта үзгәртү кагыйдәләре;

күпфатирлы йортта гомуми милекне карап тоту;

торак бинаны карап тоту өчен түләү күләмен үзгәртү;

күп фатирлы йортларда һәм торак йортларда милекчеләргә һәм файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтүне туктату, туктатып тору һәм чикләү.

Шулай ук контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларның үтәлеше муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба – контроль объекты) булып тора:

эшчәнлеге, контрольдә тотылуы затларның гамәлләре (гамәл кылмавы), алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлгәнә тиеш, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольдә тотучы затларга (гамәл кылмаучыларга) карата белдерелә;

контрольдә тотыучы затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләрнең эшчәнлек нәтижәләре;

контрольдә затлар ия булган һәм (яисә) файдалана торган һәм мәжбүри таләпләр куелган биналар, төзелешләр, корылмалар, территорияләр, шул исәптән жир кишәрлекләрен дә кертеп, предметлар һәм башка объектлар.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алуға түбәндәгеләрне булдыру шарт:

контроль чараларының бердәм реестрын;

судка кадәр шикаятъ бирү мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмче системалары);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның (алга таба – Федераль закон) 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә контроль орган тарафыннан мәгълүмат системасын кулланып контроль объектларын исәпкә алу алып барыла.

Өлеге Нигезләмә белән төгәлләнмәгән чараларга таләпләр, 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

1.5. Муниципаль контроль Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба – Контроль орган) тарафыннан башкарыла.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру бурычы Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш һәм торак-коммуналь хужалык бүлегенә (алга таба – Бүлек) йөкләнә.

1.6. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру эшчәнлеген житәкләү Менделеевск

муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан башкарыла.

1.7. Контроль орган исеменнән муниципаль контрольне түбәндәге вазифаи затлар башкарырга хокуклы:

1) Контроль органның Бүлек башлығы (Бүлек башлығы урынбасары);

2) Вазифаи регламент яисә вазифаи инструкция нигезендә муниципаль контроль буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткәрү керә торган контроль органның вазифаи заты (алга таба – инспектор).

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле Контроль органының вазифаи затлары исемлеге әлегә Нигезләмәнең 1 нче кушымтасында билгеләнгән.

Контроль чарасын үткәрү турында карар кабул итүгә вәкаләтле контроль органының вазифаи затлары булып Контроль органы Бүлек башлығы, Бүлек башлығы урынбасары (алга таба – Контроль органның вәкаләтле вазифаи затлары) тора.

1.8. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.8.1. Инспектор түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе законнарын, контрольдәге затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләрне бозуны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулы күләмдә гамәлгә ашырырга, контроль (күзәтү) органны карарларын үтәүне тәмин итү буенча күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итү турында тәкъдимнәр эзерләгәнче чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

3) контроль (күзәтү) чараларын закон нигезендә һәм аларның билгеләнеше нигезендә бары тик хезмәт вазифаларын башкарган һәм тиешле мәгълүмат булган очракта гына, контроль (күзәтү) чараларның бердәм реестрында үткәргә, ә контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иткән очракта, мондый чараларны үткәргә һәм хезмәт таныклығын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә мондый гамәлләрне кылырга;

4) контроль (күзәтү) чараларын үткәргәндә дин тотуларына, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күрсәтмәскә, аларны үткәргүгә комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке тәртибен бозмаска;

5) контрольдә торучы затларның, аларның вәкилләренен, әгәр контрольдә торучы зат өчен үз-үзен көйләүче оешмада мәжбүри эгъзалык каралган булса, үз-үзен көйләүче оешма вәкилләренен катнашуына комачауламаска, ә контрольдә торучы затларның, аларның вәкилләренен ризалыгы белән Россия Федерациясе Президенты каршындагы эшмәкәрләр хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең яки аның жәмәгать вәкилләренен, РФ субъектында эшмәкәрләр хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең контроль (күзәтү) чаралары үткәргәндә (контроль (күзәтү) органнының контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлеге таләп ителмәгән контроль (күзәтү) чараларыннан тыш) һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда консультация бирергә;

6) контрольдә торучы затларга, аларның контроль (күзәтү) чараларын үткәргәндә катнашучы вәкилләренә, дәүләт контроле (күзәтүе), муниципаль контроль

предметына караган мәгълүмат һәм документлар, шул исәптән Федераль законда каралган очракта, контроль (күзәтү) чарасын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнары тарафыннан белешмәләр бирергә;

7) контрольдә торучы затларны, аларның вәкилләрен контроль (күзәтү) чаралары һәм контроль (күзәтү) чарасы предметына караган контроль (күзәтү) гамәлләре нәтижәләре белән таныштырырга;

8) контрольдә торучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль (күзәтү) чарасы предметына караган мәгълүмат һәм (яки) документлар белән таныштырырга;

9) ачыкланган бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә күрсәтелгән чараларның бозуларның авырлыгына, аларның закон белән саклана торган кыйммәтләр өчен потенциал куркынычлыгына туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә торучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләүне, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыян (зарар) китерүне булдырмаска;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелгән очракта үз гамәлләренә нигезле булуын исбатларга;

11) контроль (күзәтү) чараларын үткәрү һәм контроль (күзәтү) гамәлләрен башкаруның Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларын сакларга;

12) контрольдә торучы затлардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган яки дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документлар һәм башка белешмәләр таләп итмәскә.

1.8.2. Инспектор контроль чарасын үз вәкаләтләре чикләрендә һәм үткәрелә торган контроль гамәлләр күләмендә уздырганда түбәндәге хокукларга ия:

1) федераль законнарда башкача каралмаган булса, хезмәт таныклыгын күрсәткәч һәм контроль чарасын үткәрү турында контроль органы карары белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә житештерү объектларына тоткарлыксыз керергә (карарга);

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция яки закон белән саклана торган башка серләрне үз эченә алган документлар белән танышырга;

3) контрольдә торучы затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чаралары уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне, шулай ук күчermә ясау, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргә;

4) контроль чарасының предметына һәм күләменә кагылышлы өлештә техник документация, электрон мәгълүмат базалары, контрольдә торучы затларның мәгълүмат системалары белән танышырга;

5) контроль чараларын үткәргәндә соралган документларны һәм материалларны контрольдә торучы зат тарафыннан тапшырмау яки вакытында тапшырмау, вазыйфай затлардан һәм (яки) контрольдә торучы зат хезмәткәрләреннән сораштыру үткәрү мөмкинлегенә булмау, бинага керү мөмкинлеген чикләү, контроль чарасын гамәлгә ашыру буенча башка чараларга комачаулау фактлары буенча актлар төзәргә;

б) контрольдә торучы затларга куркынычсызлыкны тәмин итү һәм мәжбүри

таләпләрне бозуларны кисәтү буенча тәкъдимнәр бирергә, контрольдә торучы затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү һәм бозылган хәлне торгызу турында карарлар кабул итәргә;

7) инспекторга каршы тору яки куркыныч янаган очракларда, «Полиция турында» 2011 елның 7 февралендәге 3-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, полиция органнарына ярдәм сорап мөрәжәгать итәргә.

1.8. Юл хужалыгы өлкәсендәге муниципаль контрольны гамәлгә ашыру белән бәйле мөнәсәбәтләргә «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге чикләрендә 248-ФЗ номерлы Федераль законның нигезләмәләре кулланыла.

1.9. Контроль органның вазыйфай затлары һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольдә тотылучы затларга мәгълүмат бирү өлеге гамәлләр һәм карарлар турында мәгълүматны контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләренә башкару өчен электрон формата кулланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик үзара эшчәнлеген тәмин итүче инфраструктура аша контрольдә тотылучы затларга житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрен) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы (алга таба – Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша.

1.10. Контроль органы судка түбәндәге гаризалар белән мөрәжәгать итәргә хокуклы:

1) күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренең гомуми жыелышы яки торак милекчеләре ширкәте, торак-төзелеш яки башка махсулаштырылган кулланучылар кооперативы эгъзаларының гомуми жыелышы тарафыннан Россия Федерациясе Торак кодексы таләпләрен бозып кабул ителгән карарны гамәлдә түгел дип тану турында;

2) торак милекчеләре ширкәтен, торак, торак-төзелеш яки башка махсулаштырылган кулланучылар кооперативын бетерү турында — өлеге ширкәт яки кооператив уставының, өлеге ширкәт яки кооператив уставына кертелгән үзгәрешләренң Россия Федерациясе Торак кодексы таләпләренә туры килмәвен бетерү турындагы күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, яки өлеге ширкәт яки кооперативны булдыру тәртибен бозу ачыкланган очракта, әгәр бу бозулар бетерүгә ярамый торган булса;

3) күпфатирлы йорт белән идарә итү килешүен, күпфатирлы йортта гомуми милекне саклау һәм ремонтлау буенча хезмәт күрсәтү һәм (яки) эш башкару килешүен яки күпфатирлы йортта гомуми милекне саклау һәм (яки) ремонтлау буенча эш башкару буенча хезмәт күрсәтү килешүен, идарәче оешманы сайлау, күпфатирлы йорт белән идарә итү килешүенең шартларын раслау һәм аны төзү, күпфатирлы йортта гомуми милекне саклау һәм ремонтлау буенча хезмәт күрсәтү һәм (яки) эш башкару килешүен яки күпфатирлы йортта гомуми милекне саклау һәм (яки) ремонтлау буенча эш башкару буенча хезмәт күрсәтү килешүен төзү, күрсәтелгән

килешүләрнең шартларын раслау турындагы Россия Федерациясе Торак кодексы таләпләрен бозуны бетерү турындагы күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, гамәлдә түгел дип тану турында;

4) күпфатирлы йортта биналар милекчеләренең, яллаучыларның һәм торак урыннарның башка кулланучыларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен аларның мөрәжәгатьләре буенча яки билгесез затлар түгәрәгенең хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауга, мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта;

5) социаль файдалану торак фондының торак урынын найга бирү килешүен, әлеге килешүнең Россия Федерациясе Торак кодексы белән билгеләнгән мәжбүри таләпләргә туры килмәвен бетерү турындагы күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, гамәлдә түгел дип тану турында;

б) күрсәтмәне үтәргә мәжбүр итү турында.

2. Зыян (зарар) китерү куркынычы категориясе

2.1. Муниципаль контрольны гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычларын идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерүнең түбәндәге куркыныч категорияләренә кертеләргә мөмкин (алга таба — куркыныч категорияләре):

югары куркыныч; уртача куркыныч;

чамалы куркыныч; түбән куркыныч.

2.3. Муниципаль контрольны гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркыныч категорияләренә кертү критерийлары әлеге нигезләмәнең 1нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын куркынычның бер категориясенә кертү ел саен аның характеристикаларын расланган куркыныч критерийлары белән чагыштыру нигезендә Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторы булып контроль объекты параметрларынан туры килү яки аерылу тора, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозу булып саналмый, ләкин югары ихтималлык дәрәжәсе белән энә шундый бозуларның булуын һәм закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы барлыгын күрсәтә.

2.5. Муниципаль контрольны гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлегә әлеге нигезләмәнең 2нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.6. Әгәр контроль объекты билгеле бер куркыныч категориясенә кертелмәсә, ул түбән куркыныч категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль орган контроль объектының башка куркыныч категориясе критерийларына туры килүе турында яки куркыныч критерийлары үзгәрүе турында мәгълүмат кәргән көннән биш эш көне эчендә контроль объектының куркыныч категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

3. Муниципаль контрольны гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чаралар төрләре

Муниципаль контрольны гамэлгә ашырганда Контроль органы түбәндәге профилактик чара төрләрен үткәрә:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтү ясау;
- 4) консультацияләү;
- 5) профилактик визит

3.1. Контрольдә тотылучы затлар белән үзара эшчәнлек алып барыла торган профилактик чаралар бары тик әлеге контрольдә тотылучы затларның ризалыгы белән яки аларның инициативасы буенча гына үткәрелә.

3.1.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләре буенча Контроль органы контроль органның хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләрен үз эченә алган доклад эзерли (алга таба — хокук куллану практикасы турында доклад). Хокук куллану практикасы турында доклад үткән ел нәтижеләре буенча эзерләнә, Контроль органының боерыгы белән раслана һәм «Интернет» челтәрәндәге Контроль органы сайтында, шул исәптән Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында, отчетлы елны хокуклы итеп 30 мартка кадәр урнаштырыла (алга таба — рәсми сайт).

3.1.2. Контроль органы контрольдә тотылучы һәм башка кызыксынган затларга, рәсми сайтта урнаштыру юлы белән мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүмат житкерүне гамэлгә ашыра.

3.2. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү

3.2.1. Контроль органы контрольдә тотылучы затка мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү ясый (алга таба - кисәтү) әгәр мәжбүри таләпләрне бозуның эзерләнә торган очраклары яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында мәгълүмат булса һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозуның закон белән сакланылучы кыйммәтләргә зыян (зарар) китергәнлегә яисә закон белән сакланылучы кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудырганлыгы турында расланган мәгълүмат булмаса, һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү чараларын күрергә тәкъдим итә.

3.2.2. Кисәтү Россия икътисадый үсеш Министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча рәсмиләштерелә.

3.2.3. Контрольдә тотылучы зат кисәтүне алган көннән башлап ун эш көне эчендә, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы яки төбәк дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша да Контроль органына кисәтүгә каршы ризасызлык белдерә ала.

3.2.4. Ризасызлыкта түбәндәгеләр булырга тиеш:

- 1) ризасызлык жиберелә торган Контроль органы исеме;
- 2) юридик затның исеме, фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңгысы - булган очракта) шәхси эшмәкәр яки гражданин, шулай ук контакт телефоны номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) (булган очракта) һәм

контрольдә тотылучы затка жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

3) кисәтү датасы һәм номеры;

4) контрольдә тотылучы зат игълан ителгән кисәтү белән риза булмавына нигезлэнгән дәлилләр;

5) контрольдә тотылучы затның кисәтүне алу датасы;

6) шәхси имза һәм дата.

3.2.5. Кирәк булган очракта, үз дәлилләрен раслап, контрольдә тотылучы зат тиешле документларны, яки аларның расланган күчермәләрен ризасызлыкка куша.

3.2.6. Контроль органы кисәтүгә каршы ризасызлыкны аны алган көннән алып унбиш эш көне эчендә карый.

3.2.7. Ризасызлыкны карау нәтижеләре буенча Контроль органы түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендә ризасызлыкны канәгатьләндерә;

2) баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, ризасызлыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.2.8. Контроль органы кисәтүгә каршы ризасызлыкны караган көннән алып 5 (биш) эш көненнән соңга калмыйча, ризасызлыкны карау нәтижеләре турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итә.

3.2.9. Шул ук нигезләр буенча ризасызлыкны кабат жибәрү рөхсәт ителми.

3.2.10. Контроль органы мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләргә исәпкә ала һәм башка профилактик чаралар һәм контроль чаралары үткәрү өчен тиешле мәгълүматларны куллана.

3.3. Консультацияләү

3.3.1. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү түбәндәге муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

1) контроль чараларын үткәрү тәртибе;

2) контроль чараларын үткәрү ешлыгы;

3) контроль чаралары нәтижеләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;

4) Контроль органы карарларына шикәят бирү тәртибе.

3.3.2. Инспекторлар контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренә бердәм порталы яки төбәк дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша юнәлтелгәннәргә, консультация бирү (муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирә). Консультация түләүсез үткәрелә. Консультацияне Контроль органының хезмәт кешесе үткәрә ала:

1) телефон аша телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференция элементәсе аша, «Инспектор» мобиль кушымтасын кулланып, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чарасы үткәрү барышында;

2) контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренә бертипле үтенечләре (10 дан артык бертипле үтенеч) буенча Контроль органының вәкаләтле хезмәт кешесе тарафыннан имзаланган язма аңлатманы рәсми сайтта урнаштыру юлы белән.

3.3.3. Һәр үтенеч күрсәтүченә шәхси кабул итүдә инспекторлар тарафыннан шәхси консультация бирү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сөйлөшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.3.4. Контроль органы контрольдө тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.3.5. Контрольдө тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә язма консультация бирү түбәндәге мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

1) Контроль органы карарларына шикаять бирү тәртибе;

3.3.6. Контрольдө тотылучы зат «Россия Федерациясе гражданның үтенечләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда язма жавап бирү турында сорау жиберергә хокуклы.

3.3.7. Контроль органы үткәрелгән консультацияләргә исәпкә ала.

3.4. Профилактик визит

3.4.1. Профилактик визит контрольдө тотылучы зат эшчәнлегенә гамәлгә ашыру урыны буенча инспектор тарафыннан профилактик әңгәмә рәвешендә яки видео-конференция элементәсе яисә «Инспектор» мобиль кушымтасын куллану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдө тотылучы затка аның эшчәнлегенә яки аңа караган контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе турында, куркыныч категориясен киметү буенча тәкъдим ителә торган ысуллар турында, тиешле куркыныч категориясенә кертелүенә карап, контроль объектына карата үткәрелә торган чаралар төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирелә, ә инспектор контроль объекты белән таныша, контроль объектларын куркыныч категорияләренә кертү өчен кирәкле мәгълүмат жый һәм контрольдө тотылучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлү дәрәжәсен бәяли.

Профилактик визит контроль (күзәтчелек) органы инициативасы буенча (мәжбүри профилактик визит) яисә контрольдө тотыла торган зат инициативасы буенча уздырыла.

Профилактика визитын уздыру йомгаклары буенча контроль объектына 248-ФЗ номерлы Федераль законның 48 статьясындагы 6 һәм 7 өлешләре нигезендә мәжбүри таләпләрне үтәү дәрәжәсен ачык бәяләү бирелергә мөмкин.

3.4.2. Инспектор түбәндәгеләргә карата мәжбүри профилактик визит уздыра:

1) үзләренә билгеләнгән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата Федераль законның 25 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән мәжбүри профилактик чаралар уздыру ешлыгын исәпкә алып;

2) тикшерүләр программасында күрсәтелгән вакыйга килеп чыкканда, әгәр контроль төре турындагы Федераль закон белән мәжбүри профилактик визит тикшерүләр программасы нигезендә үткәрелергә мөмкин дип билгеләнгән булса;

3) контрольдө тотылучы затларга, 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль башкаруда юридик затлар вә индивидуаль эшмәкәрләр хокукларын яклау турында» Федераль законның 8 статьясына ярашлы рәвештә аерым эшмәкәрлек төрләрен үти башлау турында хәбәрнамә тәкъдим иткәннәре яки классификацияләнгән урнаштыру чаралары реестрына кертелгән контрольдө тотылучы затларга карата. Хәбәрнамә

хезмэтлэр өлкөсөндө (көнкүрөш, коммуналь, кунакханә), китүчө/үткөрүчө сөүдөдө, йөк/пассажирлар ташуда, текстиль, киём-салым, тире һәм агач эшкәртү производствосында тапшырырга кирәк. Күрсәтелгән очракта мәжбүри профилактик визит мондый хәбәрнамәне тәкъдим итү көнөнән алып алты айдан соңга калмыйча үткәрелә.

4) йөкләмә буенча:

а) Россия Федерациясе Президенты;

б) Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфалы заты (248-ФЗ номерлы Федераль законның 5 статьясының 3 өлөшөндө каралган очрактарда муниципаль контроль төрлөрөнә карата);

3.4.3. Профилактик визитлар контрольдә тотылучы затлар белән килештереп уздырыла.

3.4.4. Мәжбүри профилактик визит контрольдә тотылучы затның аны үткәрүдән баш тартуын каралмый. Мәжбүри профилактик визит үткәрү турында контрольдә тотылучы затка аның башлануыннан егерме дүрт сәгатькә кадәр соңга калмыйча, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясының 5 өлөшөндө каралган тәртиптә хәбәр ителә.

3.4.5. Мәжбүри профилактик визитны уздыру срогы ун эш көнөнән артып китә алмый һәм экспертиза, сынаулар уздыру өчен кирәкле срокка озайтылырга мөмкин.

3.4.6. Мәжбүри профилактик визитны уздыру тәмамлангач, контроль (күзәтчелек) чаралары өчен 248 - ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясында каралган тәртиптә мәжбүри профилактик визит уздыру турында акт (алга таба шулай ук-мәжбүри профилактик визит акты) төзелә.

3.4.7. Контрольдәге зат яисә аның вәкиле 248-ФЗ номерлы Федераль законның 88 статьясында каралган тәртиптә мәжбүри профилактик визит актының эчтәлегә белән таныша.

3.4.8. Мәжбүри профилактик визитны уздыру һәм (яисә) аны уздырудан читләшкән очракта, контроль (күзәтчелек) чаралары өчен әлегә Федераль законның 65 статьясындагы 10 өлөшөндө каралган тәртиптә мәжбүри профилактик визит үткәрүнең мөмкин булмавы турында акт төзелә.

3.4.9. Мәжбүри профилактик визит уздыру мөмкин булмаган очракта, контроль (күзәтчелек) органының вәкаләтле вазыйфаи заты мәжбүри профилактик визитны уздыру мөмкинлегә булмау турында акт төзөгән көннән алып өч айдан да соңга калмыйча контрольдә тотыла торган затка карата мәжбүри профилактик визитны кабат уздыру турында карар кабул итәргә хокуклы.

3.4.10. Әгәр мондый хокук бозулар 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90.1 статьясында каралган тәртиптә мәжбүри профилактик визит уздыру тәмамланганчыга кадәр бетерелмәгән очракта, мәжбүри таләпләрне бозуларны ачыклау турындагы күрсәтмә контроль астындагы затка бирелә.

3.4.11. Контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча профилактик визит

1. Контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча профилактик визит аның гаризасы буенча үткәреләргә мөмкин, әгәр мондый зат кече эшмәкәрлек субъектларына карый, социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешма яки дөүләт яки муниципаль учреждение булса.

2. Контрольдә тотылучы зат Дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр бердәм порталы яки дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр төбәк порталы аша профилактик визит үткәрү турында гариза (алга таба – гариза) бирә. Контроль (күзәтчелек) органы гаризаны ун эш көне эчендә карый һәм профилактик визит үткәрү яки аны үткәрүдән баш тарту турында карар кабул итә, бу хакта контрольдә тотылучы затка хәбәр итә.

3. Профилактик визит үткәрү турында карар кабул ителгән очракта, контроль (күзәтчелек) органы егерме эш көне эчендә аны үткәрү датасын контрольдә тотылучы зат белән мондый килештерүне теркәүне тәмин итә торган теләсә нинди ысул белән килештерә.

4. Профилактик визитны үткәрүдән баш тарту турындагы карар түбәндәге очракларда кабул ителә:

1) контрольдә тотыла торган заттан гаризаны кире алу турында хәбәр килү;

2) кабат гариза бирелгән датага кадәр алты ай эчендә профилактик визит уздыру эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыны буенча контрольдә торучы зат булмауга яки профилактик визитны үткәрүнең мөмкин булмавына китергән контрольдә тотыла торган затның башка гамәлләренә (гамәл кылмавына) бәйлә рәвештә мөмкин булмады;

3) гариза тапшыру датасына кадәр бер ел эчендә контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан элекке тапшырылган гариза буенча профилактик визит уздырылу;

4) гаризада контроль (күзәтчелек) органының вазыйфалы шәхесләре яки аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм миллегенә карата әхлаксыз яки хурлаучы сүзләр, янаулар булу;

5) контрольдә тотыла торган зат 3.4.11 пунктының 1 пунктында каралган критерийларга туры килми.

5. Профилактик визит үткәрүдән баш тарту турындагы карарны контрольдә тотыла торган зат 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә шикаять итә ала.

6. Контрольләнгән торган зат гаризаны кире алырга йө профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы, бу хакта контроль (күзәтчелек) орган аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненән дө соңга калмыйча хәбәр итәргә хокуклы.

7. Профилактик визит кысаларында контрольдә тотыла торган затның ризалыгы белән инспектор пробалар (үрнәкләр) ала, инструменталь тикшерү үткәрә, сынау уздыра.

8. Профилактик визит барышында контрольдә торучы зат тарафыннан алынган аңлатмалар һәм тәкъдимнәр тәкъдим характерында була.

Тикшерү барышында ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмә контрольдә тотыла торган затларга бирелә алмый.

10. Профилактик визитны уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турында турыдан-туры куркыныч тудыруы яисә мондый зыян (зарар) китерүе ачыкланган очракта, инспектор бу хакта мәгълүматны контроль (күзәтчелек) органының вәкаләтле вазыйфай затына контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү турында карар кабул итү өчен жиберә.

4. Лицензиясе булган затлар тарафыннан контрольдә тотыла торган лицензия таләпләренәң үтәләшен бәяләү

4.1. Лицензиясе булган юридик затларга яисә шәхси эшқуарларга карата контроль (күзәтчелек) чаралар үткәрү (алга таба - лицензиат).

4.1.1. Лицензиатларга карата контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү бетереләргә мөмкин йә лицензиатларның дәүләт хезмәте рәвешендә гамәлгә ашырыла торган лицензия таләпләренә туры килүен периодик раслауга алмаштырылырга мөмкин;

4.1.2. Лицензиатларга карата контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү әлегә Нигезләмәненәң 5 пункты нигезендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль контроль қысаларында үткәрелә торган контроль чаралар

5.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

5.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планнан тыш контроль чараларын үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

- инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлек иткәндә;
- мәжбүри таләпләренәң үтәләшен күзәтү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез.

5.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контрольдә тотылуы затлар белән үзара хезмәттәшлек итеп, түбәндәгеләр санала:

- инспектор һәм контрольдә тотылуы зат яисә аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);
- документлар, башка материаллар сорату;
- контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспектор булу (һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында инспектор булу очрақларыннан тыш).

5.1.3. Контроль зат белән хезмәттәшлек иткәндә гамәлгә ашырыла торган контроль чаралар түбәндәге нигезләрдә тикшереп тору органы тарафыннан үткәрелә:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, закон тарафыннан саклана торган қыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында яисә зыян китерү қурқынычы турында белешмәләренәң контроль (күзәтчелек) органында булуы;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәсе (шул исәптән федераль дәүләт контроле (күзәтчелек) төрләренә карата, аларны гамәлгә ашыру вәкаләтләре Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарына тапшырылган) конкрет контрольдә тотылган затларга карата контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру турында;

3) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм граждандар хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү турында прокурор таләбе;

4) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрақларда ачыкланган зарури таләпләрне бозуны бетерү турында контроль (күзәтчелек) органы карарын үтәү срогы чыгу;

5) тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйганың контрольлек рәвеше турындагы федераль законда тикшерү программалары нигезендә контроль (күзәтчелек) чараларының үткәрелүе билгеләнгән булса;

6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

7) контроль (күзәтчелек) органында «дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыра башлау турында хәбәр итмичә генә, әгәр мондый хәбәрнамәне тапшыру мәжбүри булса яисә кертмичә, «Эшчәнлекнең аерым төрләрен лицензияләү турында» 2011 елның 4 маендагы 99-ФЗ номерлы Федераль законның 12 статьясындагы 1 өлешендә 6 - 9.1, 11, 12, 14 - 17, 19 - 21, 24 - 31, 34 - 36, 39, 40, 42 - 55 һәм 59 пунктларында күрсәтелгән эшчәнлек төрләре өчен каралган өлешләр яисә идентификация чаралары белән мәжбүри маркировкага тиешле товарлар әйләнешен мониторинглауның дәүләт мәгълүмат системасына мондый белешмәләрне тапшыру мәжбүри булган очрақларда күрсәтелгән мәгълүмат системасында теркәлү өчен кирәкле белешмәләрне тапшырмыйча,

8) контрольдә тотылуы затның мәжбүри профилактик визит уздырудан читләшүе.

5.1.4. Планнан тыш контроль чаралар, контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль гамәлләрдән тыш, контроль чараны үткәргүгә жәлеп ителә торган инспектор һәм затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләрне башкару юлы белән уздырыла:

- карау;
- сораштыру;
- язма аңлатмалар алу;
- документларны соратып алу;
- экспертиза.

5.1.5. Контроль зат белән, шулай ук документар тикшерүне күздә тоткан контроль чараны үткәрү өчен 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән контроль органының вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә.

Күчмә тикшерүнең мәжбүри таләпләрен үтәүне күзәтү барышында үткәрелгән очрақта әлегә контроль чараны уздыру турында әлегә пунктта каралган карар кабул итү таләп ителми.

Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү турындагы карарларның рәвешләре Россия Икътисадый үсеш министрлығының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типлы рәвешләре турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланды

Профилактика визитын үткәрү турында, кисәтүне игълан итү турында, контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү турында, контроль (күзәтчелек) чарасын контрольдә тотучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан торган контроль (күзәтчелек) чарасын үткәрү турында, дәүләт контроленең (күзәтчелегенен) махсус режимы кысаларында контроль (күзәтчелек) чарасы, контроль (күзәтчелек) гамәлләре турында карарлар, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләр алар турында белешмәләрне контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына керту һәм аларга имза салу юлы белән рәсмиләштерелә. Күрсәтелгән карарларны, актларны һәм күрсәтмәләрне рәсмиләштерү өчен документны аерым формалаштыру таләп ителми.

5.1.6. Контроль чаралары Контроль органының контроль чарасын үткәрү турындагы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, Контроль органы тикшерү чараларын үткәргә билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән һәм контроль чараларын үткәргә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәлеп итә.

Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә Контроль органы дәүләт һәм муниципаль предприятиеләр вәкилләрен жәлеп итеп, эшче төркем төзи ала.

5.1.7. Контроль ителә торган зат белән үзара бәйләнешне күздә тоткан контроль чарасы тәмамланганнан соң, инспектор Россия Икътисадый үсеш министрлығының 2021 елның 31 мартындагы № 151 «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның үрнәк формалары турында» боерыгы белән расланган форма буенча контроль чарасы актын (алга таба – акт) төзи.

Әгәр дә мондый чара үткәрү нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылганы, аны нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгәнлеге күрсәтелә.

Контроль ителә торган зат белән үзара бәйләнешне күздә тоткан контроль чарасы тәмамланганчы ачыкланган бозуны бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелә.

Контроль чараны үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелергә тиеш

5.1.8. Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чара тәмамланган көнне контроль чарасы үткәрелгән урында башкарыла.

Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль тикшерү үткәрү нәтижәләре Россия Федерациясенен гамәлдәге законнары белән каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

5.1.10.Контроль (күзөтчөлөк) чарасы актында баян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат шикаятне элек Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә җибәрергә хокуклы.

5.2. Контроль чаралары нәтижәләре буенча Контроль органы тарафыннан күрелә торган чаралар

5.2.1. Контроль чарасын үткәргәндә контроль ителә торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәҗбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган очракта, Контроль органы түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контроль ителә торган затка ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, ләкин алты айдан артык булмаган (документар тикшерү үткәргәндә күрсәтмә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көннән соңрак түгел итеп контроль ителә торган затка җибәрелә) һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) килүен булдырмау буенча чаралар үткәерү, шулай ук контроль төре турындагы федераль законда каралган башка чаралар үткәерү турында күрсәтмә (алга таба – күрсәтмә) бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яки аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны, биналарны, төзелмәләрне, корымаларны, бүлмәләрне, җиһазларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (файдалануны) тыю турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр кичекмәстән кабул итәргә һәм теләсә нинди үтемле ысул белән гражданның, оешманың закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат җиткерергә, әгәр тикшерү уздыганда контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданның, оешманың эшчәнлегенә, алар тарафыннан җитештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон белән саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян (зарар) китерү куркынычы тудыра яки мондый зыян (зарар) китерелгән булса;

3) контроль чара барышында җинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дөүләт органына җибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка җәлеп итү чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәҗбүри таләпләр үтәлмәүне бетерү, мәҗбүри таләпләр үтәлмәүне кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерерү ихтималын булдырмый калуны контрольдә тотуны гамәлгә ашыру чараларын күрергә, күрсәтмә билгеләнгән вакытта үтәлмәгән очракта, күрсәтмәне мәҗбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәжәгать итүне дә кертеп, күрсәтмәне үтәүне тәмин итү чараларын күрергә (әгәр мондый чара законнарда каралган булса);

5) мәҗбүри таләпләрне үтәү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкдирмә бирү турындагы мәсьәләне карарга;

5.2.2. Күрсәтмәнең үтәлу срогы чыкканчы контрольдә тотылуы зат күрсәтмәнең

үтөлеше турында, мәжбүри таләпләрне бозуларның ачыкланган очраklarын бетерүне раслый торган документлар һәм белешмәләр кушып, Контроль органына хәбәр итә.

5.2.3. Әлеге нигезләмәнең 5.2.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарның үтәлү срогы тәмамланганнан соң, йә контрольдә тотылуучы зат әлеге карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы, йә мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (иминлек мониторингы) кысаларында мәгълүмат алынган очракта, контроль (күзәтчелек) органы карарның үтәлешен тапшырылган документлар һәм алынган мәгълүмат нигезендә бәяли.

5.2.4. Күрсәтмәне контрольдә тотылуучы зат үтәгән очракта, Контроль органы контрольдә тотылуучы затка күрсәтмәнең үтөлеше турында хәбәрнамә жиберә.

5.2.5. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контрольдә тотылуучы зат тарафыннан тапшырылмаган булса, йә алар нигезендә, йә мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (иминлек мониторингы) кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә карар үтөлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаса, Контроль органы әлеге карарның үтәлешен инспекция визиты, рейд тикшерүе яки документар тикшерү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтижеләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, күчмә тикшерү үткәргә рөхсәт ителә.

5.2.6. Әгәр әлеге нигезләмәнең 5.2.5 пунктында каралган контроль чарасын үткәргү нәтижеләре буенча Контроль органы тарафыннан карарның үтәлмәве яки тиешенчә үтәлмәве ачыкланса, ул әлеге нигезләмәнең 5.2.1 пунктының 1 пунктчасында каралган карарны, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтеп, янә контрольдә тотылуучы затка тапшыра.

Күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта Контроль органы, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрә.

Аерым нигезләр буенча (бүлекчә, прокурор таләбе, тикшерү программасы) үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижеләре буенча карарның үтәлешен бәяләү прокуратура органнары белән килештерелүне таләп итми.

5.3. Планнан тыш контроль чаралары

5.3.1. Планнан тыш контроль чаралары документар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейд тикшерүе, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшеренү рәвешендә үткәрелә.

5.3.2. Планнан тыш контроль чарасын үткәргү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

5.3.3. Планнан тыш контроль чаралары, үзара бәйләнешсез планнан тыш контроль чараларынан тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенң 1, 3-5 пунктларында каралган нигезләр буенча үткәрелә.

5.3.4. Планнан тыш контроль чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килешүдән соң үткәрелә.

5.3.5. Документар тикшерү

5.3.6. Документар тикшерү дип Контроль органының урнашу урынында үткәрелә торган контроль чарасы аңлашыла, аның предметы бары тик контрольдә

тотылучы затларның оештыру-хокукий формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмэләрдән, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм контроль (күзэтчелек) органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәүгә бәйле документлардан гыйбарәт.

Документлар «Дәүләт хезмәтләре» бердәм порталы, «Дәүләт хезмәтләре» төбәк порталы яки «Инспектор» мобил кушымтасы ярдәмендә контрольдә тотылучы затлар тарафыннан тәкъдим ителергә мөмкин.

5.3.7. Әгәр Контроль органы карамагында булган документлардагы белешмәләрнең дәрәҗәгә нигезле шик тудырса яки бу белешмәләр контрольдә тотылучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, Контроль органы контрольдә тотылучы зат адресына документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тәкъдим итү таләбен жиберә.

Өлеге таләп алынган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотылучы зат Контроль органга таләптә күрсәтелгән документларны жиберергә тиеш.

5.3.8. Документар тикшерү үткәру вакыты ун эш көненнән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокка түбәндәге чорлар керми:

1) Контроль орган тарафыннан контрольдә тотылучы затка документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тәкъдим итү таләбен жибергәннән алып таләптә күрсәтелгән документларны Контроль органга тәкъдим иткәнче үткән вакыт;

2) контрольдә тотылучы затка Контроль органның түбәндәге мәгълүматны жиберү вакыты:

контрольдә тотылучы зат тапшырган документларда хаталар һәм (яки) каршылыкларны ачыклау турында;

тәкъдим ителгән документлардагы мәгълүматларның, Контроль органда булган һәм (яки) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган мәгълүматларга туры килмәве турында һәм күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тәкъдим иткәнче кирәкле аңлатмаларны язмага тапшыру таләбе.

5.3.9. Әгәр контроль (күзэтчелек) органы карамагындагы мәгълүматлар һәм документлар житәрлек булмаса, документар тикшерү барышында түбәндәге контроль (күзэтчелек) гамәлләре башкарылырга мөмкин:

- 1) язма аңлатма алу;
- 2) документларны таләп итү;
- 3) экспертиза.

5.3.10. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотылучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соралырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор контрольдә тотылучы затларның, аларның вәкилләренең, шаһитларның сүзләреннән язма аңлатмаларны үз кулы белән төзәргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булса текстны

тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләрен дәрәс язганлыгын билгеләп үтәләр һәм документны, аның төзелү датасын һәм урынын күрсәтеп, имзалайлар.

5.3.11. Контроль чара үткәру барышында инспектор контрольдә тотылучы затка документларның һәм (яисә) аларның күчермәләренә, шул исәптән фототөшерү, аудио- һәм видеоязма материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләренә үтәләшен бәяләү өчен кирәкле һәм (яисә) әһәмиятле таләпләренә тәкъдим итү (яисә) таләбен күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылучы зат әлегә таләп алынган көннән алып ун эш көне эчендә кирәкле документларны Контроль органга жибәрә яисә кичекмәстән язма рәвештә юллама белән инспекторга, сәбәпләрен һәм срокларын күрсәтеп, документларны тиешле срока бирү мөмкинлегә булмавы турында, контрольдә тотылучы зат кирәкле документларны тәкъдим итә ала.

Фототөшерү, аудио- һәм видеоязма материалларына, мәгълүмат базаларына, мәгълүмат банкларына, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә логин һәм пароль рәвешендә, документар тикшерү үткәру вакытына контроль чаралар үткәру өчен кирәк булган мәгълүматны карау һәм эзләү хокукы бирелә.

5.3.12. Экспертиза Контроль орган кушуы буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан башкарыла.

Экспертиза контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да башкарылырга мөмкин.

Экспертиза дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып, шул исәптән видео-конференц-элементә ярдәмдә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасын кулланып башкарылырга мөмкин.

Экспертиза үткәру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм Контроль орган белән эксперт яки эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча һәр конкрет очракта аерым билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре Контроль орган тарафыннан расланган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

5.3.13. Актны рәсмиләштерү Контроль орган урнашкан урында документар тикшерү үткәру тәмамланган көнне башкарыла.

5.3.14. Акт Контроль орган тарафыннан контрольдә тотылучы затка, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә, документар тикшерү тәмамланганнан соң, биш эш көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5.3.15. Планнан тыш документар тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3, 4, 6, 8 пунктлары нигезендә уздыру очрагы керми.

5.4. Күчмә тикшерү

5.4.1. Күчмә тикшерү дигәндә житештерү объектларына ия булган һәм (яисә) алардан файдаланучы конкрет контрольдә тотылучы зат белән мондый затның мәжбүри таләпләренә үтәвен бәяләү, шулай ук контроль (күзәтчелек) органы

карарларының үтөлешен бәяләү максатларында үзара эш итү юлы белән үткәрелә торган комплекслы контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

5.4.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, граждандан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Күчмә тикшерү дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып, шул исәптән видео-конференц-элементә ярдәмдә, шулай ук «Инспектор» мобиль кушымтасын кулланып башкарылырга мөмкин.

5.4.3. Күчмә тикшерү түбәндәге очракта үткәрелә:

1) Контроль орган карамагында булган яки ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотылучы затның аңлатмаларында булган мәгълүматның тулылыгы һәм дәрәҗәсә белән танышу мөмкин булмаганда;

2) контрольдә затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки) кулланылучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 5.5.2 пунктындагы беренче абзацында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль чараларының башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкармыйча, эшчәнлегенә, гамәлләренә (гамәл кылмавының) мәҗбүри таләпләргә туры килүен бәяләү;

5.4.4. Планнан тыш күчмә тикшерү, аны үткәрүнең 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3, 4, 6, 8 пунктлары, 3 өлеш һәм 66 статьясындагы 12 һәм 12.1 өлешләре нигезендә үткәрү очракларыннан тыш, бары тик прокуратура органнары белән килештереп үткәрелергә мөмкин.

5.4.5. Контроль органы күчмә тикшерү үткәрү турында контрольдә тотылучы затка күчмә тикшерүне үткәрү турында карар күчermәсен жиберү юлы белән ул башланганчы егерме дүрт сәгатътән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

5.4.6. Күчмә тикшерү уздырганда инспектор контрольдә тотыла торган затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, урынга барып тикшерү үткәрү турында карар күчermәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында исәпкә алу номерын хәбәр итә.

5.4.7. Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш.

Кече эшмәкәрлекнең бер субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнең гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатътән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатътән артып китә алмый (248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 6 пункты үткәрү өчен нигез булган һәм микропредприятие өчен кырык сәгатътән артык дәвам итә алмаган күчмә тикшерүдән тыш).

5.4.8. Күчмә тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлегенә:

- 1) карау;
- 2) сораптыру;
- 3) язма аңлатма алу;
- 4) документларны тәләп итү;
- 5) экспертиза.

5.4.9. Әлеге Нигезләмә максатларында территорияләргә, биналарны

(отсекларны), житештерү һәм башка объектларны, продукцияне (товарларны) һәм башка эйберләрне ачмыйча, биналарны (отсекларны), транспорт чараларын, продукцияне (товарларны) төрүне, тикшерелә торган объектларның бөтенлеген һәм аларның өлешләрэн сүтеп-сүтеп, сүтеп, сүтеп, сүтеп, сүтеп, сүтеп, сүтеп, сүтеп, юкка чыгармыйча яисә башка ысуллар белән визуаль тикшерүне уздырудан гыйбарәт контроль (күзәтчелек) гамәле аңлашыла.

Карау инспектор тарафыннан контрольдә тотылуучы зат яки аның вәкиле катнашында (күчмә тикшерү үткәрүдән тыш) һәм (яки) фотога төшереп яки видеога яздырып гамәлгә ашырыла.

Карау нәтижәләре буенча инспектор тарафыннан тикшерү беркетмәсе төзелә, аңа карап тикшерелгән территорияләр һәм биналар (отсеклар), шулай ук тикшерелүче объектларның төре, саны һәм башка идентификацион билгеләре булган, тикшерү чарасы өчен әһәмияткә ия булган объектлар исемлегә кертелә.

5.4.10. Сораштыру астында инспектор тарафыннан контрольдә тотылуучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмиятле телдән мәгълүмат алудан гыйбарәт контроль гамәл аңлана.

5.4.11. Сораштыру нәтижәләре сораштыру протоколында теркәлә, ул үзе биргән мәгълүматларның дөрөсләгән раслаучы сораштырылуучы зат тарафыннан имзалана, шулай ук алынган мәгълүматлар контроль чарасы өчен әһәмиятле булган очракта, контроль чарасы актында да күрсәтелә.

5.4.12. Мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, тикшерү, сораштыру үткәргәндә, инспектор мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрэн теркәү өчен фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, дәлилләрне теркәүнең башка алымнарын кулланырга хокуклы.

5.4.13. Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрэн теркәү мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган һәрберсенен кимендә ике сурәте белән уздырыла.

5.4.14. Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүти таләпләрне бозуның дәлилләрэн теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрэн исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5.4.15. Тикшерелә торган документларны, язма аңлатмаларны контрольдә тотылуучы зат тарафыннан тапшыру, экспертиза үткәрү элегә Нигезләмәнең 5.3.9, 5.3.10 һәм 5.3.12 пунктларына туры китереп башкарыла.

5.4.16. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

5.4.17. Фотога төшерү, аудио- һәм видеоязма үткәрү турындагы мәгълүмат тикшерү актында теркәлә.

5.4.18. Дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлементә аша файдаланып, урынга чыгып тикшерү үткәрелгән очракта акт рәсмиләштергәндә, Нигезләмәнең элегә пунктының икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

5.4.19. Күчмә тикшерүне үткәрү контрольдә тотыла торган затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә йә контроль астындагы зат эшчәнлегенен фактик булмавына бәйле рәвештә йә күчмә тикшерүне үткәрү мөмкин булмаган башка гамәлләр (гамәл кылмауларга) бәйле рәвештә мөмкин

булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерүне уздыруның мөмкин булмавы турында акт төзи һәм контроль астындагы затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру мөмкинлегенә булмау турында хәбәр итә.

5.4.20. Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәрүнең күрсәтелгән чоры кысаларында күчмә тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

5.4.21. Контрольдә тотылуы затлар булган шәхси эшқуар, юридик зат Контроль органга түбәндәге очрақларда контроль чаралар уздырғанда булу мөмкинлегенә булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы:

5.4.22. вакытлыча эшкә сәләтсезлек;

5.4.23. судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрнамәләр, көн тәртибе) буенча тикшерү үткәрү турында карарда күрсәтелгән вакытка килү зарурлығы;

5.4.24. Россия Федерациясә Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар үткәргәндә булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чаралары булу;

5.4.25. хезмәт командировкасында булу.

5.4.26. Югарыда күрсәтелгән мәгълүмат килгәндә, контроль чараларын үткәрүне Контроль органы тикшерүне күчерүгә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерә.

5.5. Инспекция визиты, рейд тикшерүе

5.5.1. Инспекция визиты дип, конкрет контрольдә тотыла торган зат һәм (яки) житештерү объектының хужасы (кулланучы) белән үзара хезмәттәшлек итү юлы белән үткәрелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

5.5.2. Инспекция визиты контрольдә тотылуы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Контрольдәге затлар яки аларның вәкилләре инспекторның биналарга, корылмаларга, бүлмәләргә тоткарлыксыз керә алуын тәэмин итәргә тиеш.

Инспекция визитын үткәрү вакыты бер урында бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

5.5.3. Инспекция визиты барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләре исемлегенә:

а) карау;

б) сораштыру;

в) язма аңлатма алу;

5) контрольдә торган затның яки контрольдә торган объектның урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында (аның филиалларында, вәкиллекләрендә, аерымланган структур бүлекчәләрендә) булырга тиешле документларны таләп итү.

5.5.4. Инспекция визитын дистанцион элементә чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлементә аша үткәрү рөхсәт ителә.

5.5.5. Рейд тикшерүе дип, житештерү объектларын файдалану (эксплуатацияләү) буенча мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла, анда берничә контрольдә тотылуы зат

урнашкан территориядәге берничә зат ия була, файдалана яки идарә итә.

5.5.6. Рейд тикшерүе житештерү объектына ия булуны, аннан файдалануны, идарә итүне гамәлгә ашыручы контрольдә торучы теләсә кайсы затларга карата үткәрелә.

Рейдлы карап тикшерү чорында контрольдә торган бер зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артмый.

5.5.7. Рейд тикшерүе барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләре исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатма алу;
- г) документлар соратып алу;
- д) экспертиза.

5.5.8. Житештерү объектларына ия булган, файдаланучы яки идарә итүче контрольдә тотылган затлар рейд тикшерүе барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткәрү турындагы карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэмин итәргә тиеш.

5.5.9. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, рейд тикшерүе үткәрелгән урында инспектор мәжбүри таләпләрне бозган һәр контрольдә булган затка карата контроль чара акты төзи.

5.5.10. Рейд тикшерүе, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 71 статьясының 12 өлешендә каралган очраклардан тыш, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

5.6. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы)

5.6.1. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы) дип, контроль (күзәтчелек) органында булган контроль объектлары турында, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керткән мәгълүматларны, контрольдә тотылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дөүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны жыю, анализлау аңлашыла.

5.6.2. Контроль органы мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәткәндә Контроль органында булган контроль объектлары турында, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында килә торган мәгълүматларны, контрольдә тотылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дөүләт мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларыннан файдаланып алынган мәгълүматларны жыя, анализлый.

Мәжбүри таләпләр үтәлешен күзәтү барышында (куркынычсызлыкны

мониторинглау) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү факты яисә зыян (зарар) китерү ихтималы факты, мәжбүри таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуга әзерлек турында яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр ачыкланса, контроль орган тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткәру турында карар;

2) кисәтү игълан итү турында карар;

3) ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү хакында карар 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенәң 1 пунктында каралган тәртиптә, мондый мөмкинлек контроль төре турында Федераль законда, контроль төре турындагы Россия Федерациясе субъекты законында күрсәтелгән очракта;

4) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлешә нигезендә контроль төре турында Федераль законда, Татарстан Республикасы законында күрсәтелгән карар, әлегә мөмкинлек контроль төре турында Федераль законда, Татарстан Республикасы законында күрсәтелгән очракта.

5.7. Күчмә тикшерү

5.7.1. Күчмә тикшерү дип, контрольдә тотылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәләшен бәяләү максатларында үткәрелә торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

5.7.2. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәләшен бәяләү максатларында үткәрелә.

5.7.3. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, граждан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында һәркем өчен ачык булган (чикләнмәгән затлар даирәсенә керү өчен ачык) объектларда карау үткәрелергә мөмкин.

5.7.4. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затка хәбәр итмичә уздырыла.

5.7.5. Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча әлегә Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенәң 2 пунктында каралган карар кабул ителә алмый, моңа контроль төре турында федераль законда билгеләнгән очраклар керми.

5.7.6. Күчмә тикшерү нәтижәсендә протокол төзелә. Инспектор тарафыннан расланган протокол 2 данәдән төзелә, аларның берсе контрольдә тотыла торган затка тапшырыла, икенчесе күчмә тикшерүне үткәрүче инспекторда кала.

5.7.7. Күчмә тикшерү кысаларында мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре ачыкланса, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенәң 1 пунктында каралган тәртиптә ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү турында карар кабул ителергә мөмкин, әгәр контроль төре турындагы федераль законда, Татарстан Республикасының контроль төре турындагы законында мондый мөмкинлек күрсәтелсә.

6. Судка кадәр шикаять бирү

6.1. Муниципаль контрольне үтәү кысаларында аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, Контроль органы тарафыннан турыдан-туры бозылган контрольдә тотыла торган затлар түбәндәгеләргә карата судка кадәр шикаять бирүгә хокуклы:

1) контроль (күзәтчелек) чараларын һәм мәжбүри профилактик визитлар үткәрү турында карарларга;

2) контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар актларына, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләргә;

3) контроль (күзәтчелек) чаралары һәм мәжбүри профилактик визитлар кысаларында контроль (күзәтчелек) органы вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына);

4) контроль объектларын тиешле риск категориясенә кертү турында карарларга;

5) контрольдә тотыла торган затларның гаризалары буенча профилактик визитлар үткәрүдән баш тарту турында карарларга;

6) әлеге Федераль закон белән каралган профилактик һәм (яки) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан контрольдә тотыла торган затларга яки контроль объектларына карата кабул ителә торган башка карарлар.

6.2. Шикаять, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең Бердәм порталын һәм (яки) региональ порталларын кулланып, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан электрон рәвештә Контроль органына тапшырыла.

Шикаятьне гражданин биргәндә, ул гади электрон имза яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Шикаятьне оешма биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә куела торган материаллар, шул исәптән фото- һәм видеоматериаллар, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

6.3. Контроль органы карарына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять Контроль органы житәкчесе тарафыннан карала.

6.4. Шикаять контрольдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль органы күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотыла торган зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

6.5. Шикаять бирү срогы житди сәбәп аркасында үткәрелгән очракта, бу срок шикаять бирүче контрольдә тотыла торган зат үтенеч буенча Контроль органы тарафыннан торгызылырга мөмкин.

6.6. Шикаять биргән контрольдә тотыла торган зат, шикаять буенча карар кабул ителгәнче, аны тулысынча яки өлешчә кире ала ала. Бу очракта шул ук нигезләр буенча шикаятьне кабат жибәрү рөхсәт ителми.

6.7. Шикаятьтә Контроль органының шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында үтенеч булырга мөмкин.

6.8. Шикаятьне карауга вәкаләтле орган шикаятьне теркәгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) Контроль органының шикаять бирелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) Контроль органының шикаять бирелә торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мәгълүмат шикаять биргән контрольдә тотыла торган затка, карар кабул ителгәннән соң бер эш көне эчендә жибәрелә.

6.9. Шикаять 248-ФЗ номерлы Федераль законның 41 статьясы 1 өлеше белән каралган мәгълүматны үз эченә алырга тиеш:

6.10. Шикаятьтә Контроль органы вазыйфай затларының яки аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә карата эдәпсез яки мыскыллаучы сүзләр, янаулар булырга тиеш түгел.

6.11. Шикаять бирү, тиешле хокук бирелгән очракта, контрольдә тотыла торган затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» Федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә башкарылырга мөмкин.

6.12. Шикаятьне карауга вәкаләтле орган шикаять алынган көннән алып биш эш көне эчендә шикаятьне караудан баш тарту турында карарны кабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Тәртипнең 6.4 пункты белән билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамлангандан соң бирелгән һәм шикаять бирүгә билгеләнгән срокны торгызу турында үтенечне үз эченә алмаса;

2) шикаять бирүгә жибәрелгән вакытны торгызу турындагы үтенечне канәгатьләндерүдән баш тартылса;

3) шикаять буенча карар кабул ителгәнче, аны биргән контрольдә тотыла торган заттан шикаятьне кире алу турында гариза килсә;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары булса;

5) элек вәкаләтле органга шул ук контрольдә тотыла торган заттан шул ук нигезләрдә башка шикаять бирелгән булса;

6) шикаятьтә Контроль органы вазыйфай затларының, шулай ук аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә эдәпсез яки мыскыллаучы сүзләр, янаулар булса;

7) элек әлеге контрольдә тотыла торган затның шикаять белән кабат мөрәҗәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартылган булып, яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелмәсә;

8) шикаять тиешле булмаган органга бирелсә;

9) Россия Федерациясе законнарында Контроль органы карарларына шикаять бирүнең суд тәртибе генә каралган булса.

6.13. Әлеге нигезләмәнең 6.12 пунктчындагы 3-8 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтижәсе булып тормый һәм Контроль органы карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) судтан шикаять бирү өчен нигез була алмый.

6.14. Шикаятьне караганда, Контроль орган Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә шикаять бирүнең мәгълүмат системасын куллана.

6.15 Шикаяты судка кадэр шикаяты бирү системасында теркэлгән көннән алып унбиш эш көне эчендә шикаятыне карауга вәкаләтле орган тарафыннан каралырга тиеш.

6.16. Контрольдә тотылган затның контроль объектларын тиешле куркыныч категориясенә кертү турындагы карарга шикаяте биш эш көннән артык булмаган вакыт эчендә карала.

6.17. Шикаятыне караулау өчен вәкаләтле орган, шикаяты биргән контрольдә тотылучы заттан, шикаяты предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратырга хокуклы. Контрольдә тотылучы зат күрсәтелгән мәгълүмат һәм документларны сорау жибәрелгәннән соң биш эш көне эчендә тәкъдим итәргә хокуклы.

Шикаятыне карау вакыты, шикаяты предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар тапшыру турында сорау жибәрелгәннән алып, аларны вәкаләтле орган алганчыга кадэр, эмма сорау жибәрелгәннән соң биш эш көннән кадэр туктатыла.

Контрольдә торучы заттан өстәмә мәгълүмат һәм шикаяты предметына караган документларны алмау, шикаятыне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

6.18. Шикаяты биргән контрольдә тотучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар кулында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаяты биргән зат, шикаяты буенча йомгаклау карары кабул ителгәнчегә кадэр, үз теләге белән шикаяты предметына караган өстәмә материалларны тәкъдим итәргә хокуклы.

6.19. Кабул ителгән карарның законлылыгын һәм (яисә) башкарылган гамәлләрнең (гамәл кылмауның) нигезлелеген исбатлау бурычы Үзәкләштерелгән органга йөкләнә.

6.20. Шикаятыне карап тикшерү нәтижеләре буенча вәкаләтле орган түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятыне канәгатьләндерми калдыра;
- 2) Контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) Контроль органы карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;
- 4) вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмауларын) законсыз дип таный һәм асылда, шул исәптән кирәк булганда билгеле бер гамәлләр башкару турында карар чыгара.

6.21. Кабул ителгән карарның нигезләнеше, аны үтәү вакыты һәм тәртибе булган контроль орган карары контрольдә тотылучы затның шәхси кабинетында дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең региональ порталында аның кабул ителгәннән соң бер эш көннәннән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

7. Контроль төренән төп һәм күрсәткеч билгеләмәләре һәм аларның муниципаль контроль өчен максатчан кыйммәтләре

Муниципаль контрольнең төп һәм индикатив күрсәткечләре һәм аларның максатчан әһәмияте әлеге Нигезләмәнең 4 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

Менделеевск муниципаль районы
территориясендә муниципаль торак контроле
турында Нигезләмәгә 1 нче кушымта

**Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын
куркынычлык категорияләренә кертү критерийлары**

1. Контроль объектларын куркынычның билгеле бер категориясенә кертү куркынычлык күрсәткече дәрәжәсенә бәйле рәвештә гамәлгә ашырыла:

Куркынычлык күрсәткече 6 дан артык булганда, контроль объекты югары куркыныч категориясенә керә;

куркынычлык күрсәткече 4 тән 6 га кадәр (шуларны да үз эченә алып) булганда - уртача куркыныч категориясенә керә;

куркынычлык күрсәткече 2дән 3кә кадәр булганда - чамалы куркыныч категориясенә керә;

куркынычлык күрсәткече 0 дән 1 гә кадәр булганда - түбән куркыныч

категориясенә керә.

2. куркынычлык күрсәткече түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$K = 2 \times V1 + V2 + 2 \times V3$, монда:

K - куркынычлык күрсәткече;

V1 – контроль орган тарафыннан төзелгән административ хокук бозулары турында беркккмәләр буенча чыгарылган һәм Россия Федерациясенә административ хокук бозулары кодексының 19.4.1 статьясында күрсәтелгән административ хокук бозуны эшләгән өчен контрольдә тотылучы затка (аның вазыйфай затларына) административ жәза куллану турында карарларның, контроль объектын билгеле бер куркыныч категориясенә кертү турында карар кабул ителгән елга кадәрге ике календарь ел эчендә көчкә кергән саны (алга таба – эшчәнлекне куркыныч категориясенә кертү турында карар).

V2 - контроль объектын куркынычлык категориясенә кертү турында карар кабул ителә торган елдан алдагы ике календарь ел эчендә закон көченә кергән, Контроль органы тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар протоколлары нигезендә чыгарылган, Россия Федерациясенә Административ хокук бозулар кодексының 7.21-7.23 статьяларында, 9.16 статьясының 4 һәм 5 өлешләрендә, 19.7 статьясында каралган административ хокук бозуларны кылган өчен контрольдә торучы затка (аның вазыйфай затларына) административ жәза билгеләү турында карарлар саны.

V3 - контроль орган тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар турындагы протоколлар нигезендә чыгарылган, Россия Федерациясенә административ хокук бозулар кодексының 19.5 статьясының 1 өлешендә күрсәтелгән административ хокук бозуны эшләгән өчен контроль астындагы затка (аның вазыйфай затларына) административ жәза билгеләү турындагы, эшчәнлекне куркынычлык категориясенә кертү турындагы карар кабул ителә торган елдан алдагы ике календарь ел эчендә закон көченә кергән карарлар саны.

Менделеевск муниципаль районы
территориясендә муниципаль торак контроле
турында Нигезләмәгә 2 нче кушымта

**Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль чаралары үткәру өчен
нигез буларак кулланыла торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы
индикаторлары**

1. Контроль органга күпфатирлы йортта биналар милекчеләре булган граждан яисә оешмадан, күпфатирлы йорттагы биналардан файдаланучы гражданның мөрәжәгать, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан контрольдә торучы затның эшчәнлегендә түбәндәге мәжбүри таләпләрдән бер генә тайпылыш булса да булуы турында мәгълүмат керү:

а) күпфатирлы йортта торакны торак булмаган бинага һәм торак булмаган бинаны торакка күчерү тәртибенә;

б) күпфатирлы йортта биналарны яңадан планлаштыру һәм (яки) үзгәртеп коруны гамәлгә ашыру тәртибенә;

в) күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда милекчеләргә һәм файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә;

г) күпфатирлы йортларда инвалидлар өчен биналардан файдалану мөмкинлеген тәэмин итүгә;

д) күпфатирлы йортлар белән идарә итүне гамәлгә ашыручы юридик затларның авария-диспетчерлык хезмәтен гамәлгә ашыру өлешендә эшчәнлегенә;

е) йорт эчендәге һәм фатир эчендәге газ жиһазларын кулланганда һәм карап тотканда куркынычсызлыкны тәэмин итүгә.

Әлеге индикаторның булуы закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнең турыдан-туры янавын күрсәтә һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру өчен нигез булып тора.

2. Контроль органга күпфатирлы йортта биналар милекчеләре булган граждан яисә оешмадан, күпфатирлы йорттагы бинадан файдаланучы граждандан мөрәжәгать, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан Россия Федерациясе Торак кодексының 20 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне бозу фактлары турында, әлеге типик индикаторларның 1 пункттында күрсәтелгән мөрәжәгатьләрдән һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү өчен нигез булган мөрәжәгатьләрдән тыш, мәгълүмат керү, әлеге мөрәжәгать кәргәнче бер ел дәвамында Контроль орган контрольдәге затка шундый ук мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр игълан иткән булса.

3. Алдагы шундый ук чоры белән чагыштырганда (ай, алты ай, уникаль ай) һәм (яки) алдагы календарь елының шул ук чоры белән чагыштырганда, контроль орган адресына күпфатирлы йортта биналар милекчеләре булган граждандан яки оешмалардан, күпфатирлы йорттагы биналардан файдаланучылар булган граждандан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан Россия Федерациясе Торак кодексының 20 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән мәжбүри таләпләрне бозу фактлары турында ике тапкыр һәм аннан күбрәк мөрәжәгатьләр саны (ай, алты ай, уникаль ай) арткан.

4. Өч ай дәвамында күпфатирлы йортта биналар милекчеләре булган граждан яки оешмадан, күпфатирлы йорттагы бинадан файдаланучы граждандан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан һәм торак-коммуналь хужалыкның дәүләт мәгълүмат системасында контрольдә торучы зат тарафыннан урнаштырылган мәгълүматларның (белешмәләрнең) туры килмәвенә биштән артык фактын ачыклау.

Менделеевск муниципаль районы
территориясендә муниципаль торак контроле
турында Нигезләмәгә 3 нче кушымта

Муниципаль торак контроленең нәтижелелеге һәм эффективлыгы күрсәткечләре исемлеге

Күрсәткеш номеры	Күрсәткеч атамасы	Исәпләү формуласы	Комментарий (мәгънә интерпретациясе)	Күрсәткечнең база әһәмияте	Күрсәткечне халыкара чагыштыру	Күрсәткечләрнең максатчан күрсәткечләре			Күрсәткеч күрсәткечләрнен билгеләү өчен мәгълүматлар чыганаclarы	Күрсәткеч (ул булганда) булган стратегик планлаштыру документлары турында белешмәләр
						узган ел	агымдагы ел	киләсе ел		
ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘР										
1	Законда саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зарарны) минимальләштерү дәрәжәсен чагылдыра торган күрсәткечләр, зыян (зарар) китерү куркынычын бетерү дәрәжәсе									
1.1.	Күпфатирлы йортлардагы һәм торак йортлардагы урыннар милекчеләренә һәм	Сп*100/ВРП	Сп - күпфатирлы йортлардагы һәм торак йортлардагы биналардан файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр							Контроль органның статистик мәгълүматлары: күрсәтмәләр журналы, тикшерүләр реестры, статистик мәгълүматлар

	<p>кулланучыларына коммуналь хезмэтлэр күрсэтүне гамэлгә ашыручы оешмаларның һәм оешмаларның мәжбүри таләпләрен бозулары нәтижәсендә гражданнарға, оешмаларга һәм дәүләткә китерелгән матди зыян тулаем региональ продукт процентларында</p>		<p>күрсәтүне гамэлгә ашыручы оешмалар тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу нәтижәсендә гражданнарға, оешмаларга һәм дәүләткә законсыз хисапланган түләүне янадан исәпләү суммалары, млн. сум; ВРП-расланган тулай төбәк продукты, млн. сум; исәпкә күрсәткечнең 1 йөздән дә ким булмаган төгәллегә белән (өтердән соң ике билгә) күрсәткече алына, күрсәткечләр 1 йөздән кимрәк нульгә тигезләнә.</p>				
1.2.	<p>Гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә зыян китерүгә китергән мәжбүри таләпләрне бозу очракларының ачыкланган гомуми саныннан өлеше</p>	<p>$K_{спв} * 100\% / K_{сн}$</p>	<p>Кспв - закон көченә кергән суд карарлары белән расланган гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә зыян китерүгә китергән мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган очраклары саны;</p> <p>К сн - тикшерү нәтижәләре буенча ачыкланган мәжбүри</p>				<p>Контроль органының статистик мәгълүматлары; «Правосудие» РФ ДАС мәгълүматлары.</p>

			таләпләрне бозу очрақларының гомуми саны					
ИНДИКАТИВ КҮРСӘТКЕЧЛӘР								
2	Контроль эшчәнлеге мониторингы, аны анализлау, аны тормышка ашырганда барлыкка килгән проблемаларны ачыклау һәм зыян (зарар) китерү куркынычын бетерү дәрәжәсе белән хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы чагыштыруны характерлый торган сәбәпләрне билгеләү өчен кулланыла торган күрсәткечләр, шулай ук контрольдә торучы затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәжәсе							
2.1. Контрольдә тотылучы зат белән хезмәттәшлек иткәндә контроль чаралар								
2.1.1.	Билгеләнгән сроқларда үткәре́лгән муниципаль торак контроле қысаларында контроль чараларның өлеше, үткәре́лгән контроль чараларның гомуми санына карата муниципаль торак контроле	Пву*100% / Пок	Пву - билгеләнгән сроқларда үткәре́лгән муниципаль торак контроле қысаларында контроль чаралар саны Пок - муниципаль торак контроле қысаларында үткәре́лгән контроль чараларының гомуми саны					Контроль органның статистик мәғлүматлары
2.1.2.	Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру барышында муниципаль торак контроле органы биргән күрсәтмәләрнең	ПРН*100% / Про	ПРН - суд тәртибендә законсыз дип табылган күрсәтмәләр саны; Про - муниципаль торак контроле барышында					Контроль органның статистик мәғлүматлары

	гомуми санына карата суд тәртибендә законсыз дип танылган күрсәтмәләрнең өлеше		бирелгән күрсәтмәләрнең гомуми саны						
2.1.3.	Нәтижәләре дәрәс түгел дип танылган муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән контроль чаралар өлеше	Ппн*100% / Пок	Ппн - нәтижәләре дәрәс түгел дип табылган контроль чараларның саны; Пок - муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән контроль чараларының гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары
2.1.4.	Муниципаль торак контроле органы тарафыннан үткәрелгән контроль чараларның өлеше, аларны үткәрү тәртибе турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозып, мондый контроль чараларны гамәлгә ашыручы	Псн*100% /Пок	Псн - муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән контроль чараларның саны, аларны үткәрү тәртибе турында РФ законнары таләпләрен бозып, мондый контроль чараларын гамәлгә ашыручы муниципаль торак контроле органы вазыйфаи затларына карата дисциплинар, административ жәза чаралары кулланылды						Контроль органның статистик мәгълүматлары

	муниципаль торак контроле органы вазыйфай затларына карата үткэрелгән контроль чараларның гомуми саныннан дисциплинар, административ жэза чаралары кулланылган		Пок - муниципаль торак контроле кысаларында үткэрелгән контроль чараларының гомуми саны						
2.2. Контрольдә торучы зат белән үзара бәйләнешсез тикшерү чаралары									
2.2.1.	Контроль чараларның гомуми саны	инспекцияның статистик мәгълүматлары	Муниципаль торак контроле органнарының статистик мәгълүматлары						Контроль органның статистик мәгълүматлары
2.2.2.	Суд тәртибдә законсыз дип табылган күрсәтмэләрнең өлеше, бирелгән күрсәтмэләрнең гомуми санына карата. муниципаль торак контроле органы тикшерү чаралары нәтижеләре буенча	ПРМБВн*100% / ПРМБВо	ПРМБВн-тикшерү чаралары нәтижеләре буенча суд тәртибдә законсыз дип танылган муниципаль торак контроле органы тарафыннан бирелгән күрсәтмэләрнең саны ПРМБВо - контроль чаралары нәтижеләре						Контроль органның статистик мәгълүматлары

			буенча бирелгән күрсәтмәләрнең саны						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--